

Kasvusurutise all kannatavad pojengid

Minu pojengidega toimub midagi väga imelikku. Kümnekond aastat ilusti kasvanud ja rikkalikult õitsenud puhmastel tekivad punased lehed. Ka osa varsi muutub punaseks. Viimasel ajal tuleb neid punaseid varsi ja lehti ikka rohkem juurde. Õisi jääb vähemaks. Veelgi hullem on see, et taim võib niiviisi kolme aastaga täielikult hääbuda. Olen mitu tükki juba välja kaevanud ja hävitanud. Seejuures pole juurtel mingit viga välja paistnud. Varred on püstised ja seisukindlad. Need punaseks muutunud lehed pole närbumad ega kipras.

Olen ka ümbruskonna aedades samasugust viga näinud, kuigi lilled kasvavad päikeselisel kohal ja puudest eemal. Mida teha? Ehk saaks allesjäänud vanu pojenge kuidagi hävingust päästa?

Vastab

VÄINO PALLUM

Varte ja lehtede punaseks muutumise tõenäoline põhjus on pojengile ebasoodsad kasvuolud. Mulla liigne happesus, tihenemine ja ajutine liigniiskus või liigkuivus on tekitanud fosfori omastamise häire. Samuti võib esineda kahjulike ühendite (alumiinium jm) ning mikroorganismi-

de (nematoodid, patogeensed seed) kuhjumine mulda.

Varte ja lehtede punaseks värvumist soodustab veel õhutemperatuuri järsk muutus – soojadele päevadele järgnevad väga jahtunud ööd.

Pikaealise püsilillena võib pojeng edukalt kasvada ühel kasvukohal isegi üle 20 aasta. Siiski on otsustavaks suureks ja tihedaks kasvanud puhmaid 8–10 aasta järel jagada ning ümber istutada, sest liiga tiheda seisu tõttu muutuvad nad haigustele vastuvõtlikuks.

Võrreldes teiste püsililledega vajavad pojengid tugevat väetamist. Sobiv mullareaktsioon taimetele on pH 5–6. Lubjarikas muld pole ka neile kasvuks hea. Kevadel raputage puhma ümber 50 g täisväetist ja viige see kobestades mulda. Seejuures olge ettevaatlik, et juured ei saaks vigastada. Tihenenud muld vajab õhustamiseks sagedamat kobestamist, mitte ainult umbrohtu hävitades või väetades.

Kuigi pojeng vajab rikkalikult õitsemiseks rammusat mulda, olge lämmastikväetistega ettevaatlik. Lämmastiku liia korral tekib lopsakas kasv, lehed on suured ja ripuvad, kuid õiepungi ei moodustu. Vihmavaesel ajal tuleb kasta nii enne kui pärast õitsemist. Samuti andke juuni alguses enne õitsemist

täisväetise lahust (1 sl ämbritäie vee kohta). Vedelväetisega kastke vähemalt üks kord veel pärast õitsemist, aga mitte hiljem kui augusti alguses. Augusti teisel poolel väetage puhmast järgmise aasta õiepungade tekkeks ning varude juuremugulaisse kogumiseks 30 g superfosfaadi ja 15 g kaaliumsulfaadiga.

Hilissügisel pärast varte lõikamist pange puhma ümber ämbritäis kõdusõnnikut või komposti, millele segage hulka suur peotäis puutuhka. Komposti lisage aasta või kahe järel, igal sügisel pole see vajalik.

Ümberistutamiseks valige päikesepaisteline kasvukoht. Kergetele liivmullale lisage niiskusrežiimi parandamiseks savi-, kompost- või turbamulda ja kõdusõnnikut. Raskele savimullale segage hulka jämedat liiva, kompost- või turbamulda ning kõdusõnnikut. Vältige nõgusat kohta, kus aeg-ajalt ülejuttust esineb või seisvat vett koguneb.

Niisama oluline kui õige istutus-sügavus, on istutusihedus, mis vanadel sortidel on 80–100 cm. Istutamisel jälgige, et juurekael oleks 3–5 cm sügavusel. Liiga sügaval on taimede õiepungade areng takistatud. Ülemäärane kõrge istutuse korral võivad õiealgetega pungad talvel külmuda, eriti lumevaesel ajal.